2026/2382

3.11.2026 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2026/2382 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 21 октомври 2026 година

за изменение на регламенти (ЕО) № 1907/2006, (ЕО) № 1272/2008, (ЕС) № 528/2012, (ЕС) 2019/1021 и (ЕС) 2021/697 по отношение на отбранителната готовност и улесняването на инвестициите в отбраната и на условията за отбранителната промишленост

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114, член 173, параграф 3, член 182, параграф 4, член 183, член 188, втора алинея и член 192, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([2]),

като имат предвид, че:

(1) За да се улеснят инвестициите на държавите членки в отбраната, е необходимо да се премахне регулаторната и административната тежест за отбранителната готовност и да се ускорят процедурите по одобряване и издаване на разрешения. Улесняването на тези инвестиции и опростяването ще подпомогнат растежа на отбранителната промишленост с течение на времето и ще допринесат за подпомагане на отбранителната готовност на държавите членки. Важно е Съюзът и държавите членки да продължат усилията си за преодоляване на практическите предизвикателства, пред които е изправена отбранителната промишленост, по-специално малките и средните предприятия (МСП), и когато е необходимо, да обмислят корекции, като същевременно винаги гарантират правилния баланс между поддържането на високо равнище на защита на здравето и околната среда, конкурентен вътрешен пазар и отбранителна готовност.

(2) Въпреки че няколко инструмента на законодателството на Съюза осигуряват на държавите членки гъвкавостта, която е необходима, за да предприемат действия за улесняване на засилването на отбранителната промишленост, тяхното прилагане наред с националното законодателство често възпрепятства отбранителната готовност, например начина, по който държавите членки използват изключенията от Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), когато това е необходимо в интерес на отбраната, включително за отбранителна готовност.

([1]) ОВ C, C/2026/30, 16.1.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/30/oj.

([2]) Позиция на Европейския парламент от 16 септември 2026 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 9 октомври 2026 г.

([3]) Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

(3) Правната рамка, установена с Регламент (ЕО) № 1907/2006, следва да бъде адаптирана, за да вземе предвид целта за отбранителна готовност. Влошената геополитическа ситуация налага да се проявяват гъвкавост и приспособимост, за да се защитят националните интереси и интересите на Съюза, свързани с отбраната в областта на сигурността. Същевременно е от основно значение да се поддържат високо равнище на защита на здравето и околната среда, както и правна яснота. Налице са признаци, че при прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 в някои държави членки не се взема изцяло предвид гъвкавостта, предоставена от посочения регламент. Действащото изключение в областта на отбраната може да бъде подобрено, за да се гарантира правна сигурност и да се даде възможност за по-бързи действия. Поради това е целесъобразно да се разшири обхватът на съществуващите в рамките на Регламент (ЕО) № 1907/2006 изключения в интерес на националната отбрана, като на държавите членки се предостави възможност при необходимост да разрешават по-широки изключения в интерес на отбраната, като същевременно се запази основната отговорност за балансиране на нуждите в областта на отбраната и на нуждите в областта на сигурността, свързани с отбраната, с високо равнище на защита на здравето и околната среда.

(4) За да се гарантира съгласувана регулаторна среда за отбранителна готовност, подобни промени следва да бъдат направени и в други свързани с химикалите правни актове, в които е предвидено еквивалентно национално изключение, а именно Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета ([4]) и Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([5]).

(5) Въпреки че секторът на отбраната може да изисква определени изключения от регламенти (ЕО) № 1907/2006, (ЕО) № 1272/2008 и (ЕС) № 528/2012, за да се поддържат оперативната способност и отбранителната готовност, такива изключения следва да бъдат разрешени само когато това е обосновано като необходимо в интерес на отбраната.

(6) С Регламент (ЕС) 2019/1021 на Европейския парламент и на Съвета ([6]) се изпълняват Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители (наричана по-нататък „Конвенцията“) и Протоколът за устойчивите органични замърсители към Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния от 1979 г. Никоя страна не може да предоставя изключения, след като съгласно Конвенцията е прието решение за включване на химикал в списък в приложение А, Б или В към Конвенцията извън изключенията, предоставени съгласно Конвенцията, освен ако страната не приема това включване в списък. Поради това нуждите от отбранителна готовност следва да бъдат разгледани на подготвителните етапи в Съюза, преди в Конвенцията да бъдат установени забрани или ограничения на международно равнище. Поради тази причина е важно съответната информация да се събира, оценява и представя за целите на етапа на оценка на управлението на риска в процеса на включване на дадено вещество в списък в рамките на Конвенцията, тъй като именно на този етап Комитетът за преглед на устойчивите органични замърсители може да разгледа потенциални изключения от възможните мерки за контрол на това вещество.

(7) Не може да се изключи възможността информацията за употребата на химични вещества да съдържа чувствителна информация, която да трябва да бъде защитена. Поради това на държавите членки следва да бъде разрешено, при надлежно спазване на международното право, да правят изключения от изискванията за докладване, предвидени в член 13 от Регламент (ЕС) 2019/1021, на основания, свързани със защитата на интересите на Съюза или националните интереси в областта на отбраната и интересите в областта на сигурността, свързани с отбраната, с цел защита на чувствителна информация.

(8) Европейският фонд за отбрана (ЕФО), създаден с Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета ([7]), следва да допринася за изпълнението и постигането на определената от Европейския съвет цел за отбранителна готовност до 2030 г., като по този начин укрепва стратегическата автономност и устойчивост на Съюза в контекста на променящите се предизвикателства в областта на сигурността. Това включва укрепване на отбранителните способности на държавите членки за ефективно справяне с широк спектър от заплахи, включително заплахата от хибридни операции и риска от въоръжена агресия.

([4]) Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj).

([5]) Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди (ОВ L 167, 27.6.2012 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj).

([6]) Регламент (ЕС) 2019/1021 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно устойчивите органични замърсители (ОВ L 169, 25.6.2019 г., стр. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj).

([7]) Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на Европейски фонд за отбрана и за отмяна на Регламент (ЕС) 2018/1092 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

(9) ЕФО следва да укрепи устойчивостта на европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ), включително чрез разработването на технологии и активи, които повишават енергийната ефективност и намаляват зависимостта от външни доставчици на суровини от критично значение.

(10) Съгласно Регламент (ЕС) 2025/2643 на Европейския парламент и на Съвета ([8]) Съюзът следва да определи европейски проекти в областта на отбраната от общ интерес (ЕПОООИ), върху които да съсредоточи усилията и ресурсите. ЕПОООИ трябва да се състоят от съвместни промишлени проекти, насочени към укрепване на конкурентоспособността на ЕОТИБ в целия Съюз, като същевременно допринасят за развитието на военните способности на държавите членки, които са от решаващо значение за интересите на Съюза в областта на сигурността и отбраната. Поради това ЕФО би могъл да подкрепя съвместни научноизследователски и развойни дейности, съответстващи на изискванията в този контекст.

(11) В доклада относно междинната оценка на ЕФО беше потвърдена цялостната му ефективност и целесъобразност, като същевременно беше подчертана необходимостта от допълнително рационализиране на процедурите и от намаляване на административната тежест, когато е възможно, както и от въвеждане на пояснения, опростяване и гъвкавост в Регламент (ЕС) 2021/697, за да се улесни изпълнението на ЕФО. Поради това посоченият регламент следва да бъде изменен, като се вземат предвид опитът, натрупан от 2021 г. насам, и отзивите, получени по време на консултациите, които бяха проведени в контекста на междинната оценка на ЕФО.

(12) Административната тежест, свързана с участието в ЕФО, следва да бъде допълнително намалена, а процедурите следва да бъдат опростени. Специално внимание следва да се обърне на трансграничните МСП и на малките предприятия със средна пазарна капитализация, за да се гарантира справедлив и равен достъп до поканите за представяне на предложения в целия Съюз. За да се отговори по-добре на специфичните нужди на МСП е целесъобразно значително да се съкратят и опростят процедурите за кандидатстване и оценка на свързаните с МСП покани за представяне на предложения. Специфичните условия за предоставяне на такава своевременна подкрепа не следва да подкопават подхода, основан на високи постижения, и следва да бъдат определени в работната програма.

(13) ЕФО следва да насърчава сътрудничество, което е в съответствие с приоритетите в областта на отбранителните способности, съвместно договорени от държавите членки в рамките на общата външна политика и политика на сигурност, по-специално в контекста на приоритетите за развитие на способностите, и да допринася за работата по приоритетните области по отношение на способностите, определени от Европейския съвет.

(14) Действащата понастоящем правна рамка за изпълнението на ЕФО ограничава използването на непряко управление до изключителни случаи. Въпреки това, за да се улеснят по-бързите и по-гъвкави иновационни цикли, което би дало възможност на ЕФО да реагира по-ефективно на възникващите нужди в областта на отбраната и технологичния напредък, както и за да се постигне по-ефективно от гледна точка на разходите изпълнение на ЕФО, би могло да е необходимо по-гъвкаво използване на непряко управление. Поради това е необходимо да се въведе възможността за по-гъвкаво използване на непрякото управление, като същевременно се гарантира, че се спазват принципите на добро финансово управление, прозрачност и отчетност, както и че използването на непряко управление подлежи на строг мониторинг и оценка, за да се гарантира оптималното използване на средствата на Съюза. Процедурите за оценка и възлагане се провеждат в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/697, както е изменен с настоящия регламент, и в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета ([9]), независимо дали се провеждат при пряко или непряко управление.

([8]) Регламент (ЕС) 2025/2643 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2025 г. за създаване на Програма за европейската отбранителна промишленост и на рамка от мерки за гарантиране на своевременната наличност и доставки на отбранителни продукти („Регламент за ПЕОП“) (ОВ L, 2025/2643, 29.12.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj).

([9]) Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

(15) Поради бързо променящия се стратегически контекст, по-специално в резултат на агресивната война на Русия срещу Украйна, ускоряването на технологичната трансформация на европейската отбрана е от решаващо значение. Отбранителната екосистема на Украйна се доказа като иновативна, устойчива и икономически ефективна в много от относимите аспекти на отбранителните технологии. За ЕОТИБ би било особено полезно да се възползва от този опит и ноу-хау и да обменя най-добри практики за подобряване на капацитета си за иновации. Засилването на сътрудничеството между получателите от Съюза и украинските субекти чрез целенасочени действия би могло да допринесе значително за това начинание. Това сътрудничество може по-специално да предостави възможности, които не са леснодостъпни в рамките на Съюза, като например бързо достъпни резултати, 24-часово изпитване и изпитване при реалистични оперативни условия. То може също така значително да подобри разработването и валидирането на отбранителни технологии и продукти и да улесни включването на реалистични сценарии в по-нататъшното разработване на отбранителни технологии и продукти, като по този начин се гарантира техническо и стратегическо предимство за ЕОТИБ. Като се позволи разходите за дейности по изпитване, извършвани в Украйна, да бъдат допустими за финансиране, ЕФО ще може да подкрепя разработването на по-ефективни и иновативни решения в областта на отбраната, като в крайна сметка ще допринесе за укрепването на отбранителните способности на Съюза. Разходите за такива дейности по изпитване следва да бъдат допустими за финансиране само доколкото това е необходимо за постигане на специфичните цели на ЕФО, определени в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/697.

(16) Междинната оценка на ЕФО показа, че сегашните критерии за оценка на предложенията за отпускане на финансиране от ЕФО са прекалено сложни, неясни и трудни за прилагане на практика. Това е довело до ненужна административна тежест и несигурност за Комисията и заявителите, което в крайна сметка е възпрепятствало ефикасното изпълнение на ЕФО. Необходимо е да се опростят критериите за отпускане на финансиране и да се въведе по-голяма гъвкавост при тяхното прилагане, за да стане оценката по-ефикасна, прозрачна и ефективна. В съответствие с основан на високи постижения подход към научноизследователската и развойна дейност в областта на отбраната, предложенията следва да се оценяват най-малкото въз основа на високите постижения в областта на отбраната и потенциала по отношение на иновациите, като надлежно се отчитат оперативната значимост и добавената стойност за Съюза, както и въз основа на оценка на качеството и ефикасността на изпълнението на действията. Възможността за подбор на подходяща подгрупа от критерии за отпускане на финансиране в зависимост от конкретните цели поотделно за всяка покана за представяне на предложения ще даде възможност за съобразена с нуждите и целенасочена оценка, като по този начин ще се създаде възможност за по-добро съответствие с приоритетите и целите на ЕФО. За да се улесни подготовката на заявленията, използването на поднабори от критерии и тяхната съответна тежест следва да бъдат ясно и прозрачно посочени във всяка покана за представяне на предложения. За да се гарантира прозрачност, всяка тема в рамките на покана за представяне на предложения следва да включва същия набор от критерии за отпускане на финансиране, който е изложен в рамките на поканата за представяне на предложения на годишната работна програма.

(17) Изпълнението на ЕФО беше възпрепятствано от изискването за приемане на годишни работни програми, което доведе до сложни процедури, като затрудни осигуряването на предвидимост и непрекъснатост на действията, подкрепяни от ЕФО. За да се преодолее този проблем и да се осигури по-голяма гъвкавост в управлението на ЕФО, е необходимо да се въведе възможността за изпълнение на ЕФО чрез годишни или многогодишни работни програми. Това ще даде възможност на Комисията да планира и координира по-добре подкрепата за научноизследователски и развойни дейности в областта на отбраната, като същевременно ще позволи по-ефикасно използване на ресурсите и подобряване на полезните взаимодействия между различните проекти и инициативи. С въвеждането на многогодишни работни програми ЕФО ще има възможност да подпомага по-добре дългосрочни проекти за научноизследователска и развойна дейност, да насърчава сътрудничеството между заинтересованите страни и в крайна сметка да допринася за укрепването на отбранителните способности на Съюза. Поради променения геополитически пейзаж следва да се обърне специално внимание на действия, допринасящи за посрещане на нуждите на държавите членки и асоциираните държави, които са изложени в най-голяма степен на конвенционални военни заплахи.

(18) За по-нататъшното подобряване на ефикасността и ефективността на ЕФО от съществено значение е на Комисията да се предостави гъвкавостта, необходима за управление на ЕФО по начин, който оптимизира използването на ресурсите и свежда до минимум административната тежест. За тази цел условията, при които Комисията може по изключение да прибягва до пряко възлагане следва да бъдат изяснени, като се даде възможност за по-рационализирана и ускорена процедура при определени обстоятелства, които са ясни и счетени за уместни за целите на съответната тема от поканата за представяне на оферти. Непрекъснатостта на усилията и ефикасното изпълнение на проектите за научноизследователска и развойна дейност в областта на отбраната следва да бъдат улеснени, като същевременно се зачитат основан на високи постижения подход и принципите на прозрачност, справедливост и равно третиране. На Комисията следва да се даде възможност да реагира по-добре на променящите се нужди на сектора на отбраната, следва да се насърчава сътрудничеството между заинтересованите страни и да се подобри разработването на иновативни и ефективни решения в областта на отбраната, като по този начин се повишат сигурността на Съюза и отбранителните способности на държавите членки.

(19) ЕФО има потенциала да стимулира разработването на иновативни отбранителни технологии и решения чрез обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий. Действащата понастоящем правна рамка обаче е прекалено сложна и ѝ липсва яснота относно условията за възлагане на обществени поръчки по линия на ЕФО за продукти в предпазарен стадий, като по този начин се възпрепятства ефективното му използване. Условията за обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий трябва да бъдат опростени и изяснени, тъй като настоящите разпоредби насърчават сключването на няколко договора в рамките на една процедура (възлагане на няколко доставчици), което невинаги е подходящо за сектора на отбраната. Премахването на това ограничение се очаква да предостави по-ясна и по-ефективна рамка за обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий, която ще даде възможност на ЕФО да подкрепя по-добре разработването на иновативни решения, да преодолее разминаването между научните изследвания и внедряването на пазара и да осигури силен стимул за държавите членки да инвестират в научноизследователска и развойна дейност в областта на отбраната.

(20) Действащата понастоящем правна рамка за ЕФО не предоставя на държавите членки достатъчно права на достъп до резултатите от проектите за развойна дейност, по-специално на тези държави членки, които съфинансират такива проекти. За да се преодолее този проблем и да се насърчи подход на по-голямо сътрудничество и съвместна работа в научноизследователската и развойната дейност в областта на отбраната, е необходимо на съфинансиращите държави членки да се предостави правото на достъп до резултатите от проектите за развойна дейност при справедливи условия. Тези права на достъп следва да бъдат строго ограничени до предоставянето на възможност на съответните национални органи да оценяват резултатите от действието и потенциалното им използване за планиране и развитие на способностите в областта на отбраната. Тези права на достъп не следва да водят до прехвърляне на собственост върху права на интелектуална собственост (ПИС) или ноу-хау и следва да бъдат ограничени до използване с нетърговска и неконкурентна цел. Освен това, когато държавите членки или асоциираните към ЕФО държави са потвърдили съфинансирането на някои правни субекти от консорциум, нищо в Регламент (ЕС) 2021/697 не възпрепятства правните субекти от избрания консорциум да предоставят на тези държави членки или асоциирани към ЕФО държави права да използват или да са използвали резултатите, получени по време на действието, включително за сертифициране, изпитване и интегриране в националните системи, както и за други цели в областта на отбраната според договореностите между държавите членки или асоциираните към ЕФО държави и правните субекти от избрания консорциум. Условията за упражняване на тези права на достъп следва да бъдат определени в договорните отношения между получателите и националните органи, съфинансиращи действието. Това има за цел да се подобри прозрачността и да се улесни процесът на преговори между държавите членки и промишлеността, както и да се улесни процеса на вземане на решения. Като резултат, очаква се това да насърчи по-рационализираното сътрудничество в научноизследователската и развойната дейност в областта на отбраната.

(21) Допустимостта на разходите, свързани с дейности по изпитване в Украйна, може да подобри ефикасността и ефективността на проектите, финансирани по линия на ЕФО. За да се извлече максимална полза от измененията на Регламент (ЕС) 2021/697, изменението на посочения регламент свързано с допустимостта на тези разходи следва да се прилага с обратна сила считано от 1 януари 2025 г.

(22) Тъй като целите на настоящия регламент, а именно подкрепата за отбранителната готовност, улесняването на инвестициите в отбраната и подобряването на условията за отбранителната промишленост, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

(23) Поради това регламенти (ЕО) № 1907/2006, (ЕО) № 1272/2008, (ЕС) № 528/2012, (ЕС) 2019/1021 и (ЕС) 2021/697 следва да бъдат съответно изменени,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006

В член 2 от Регламент (ЕО) № 1907/2006 параграф 3 се заменя със следното:

„3. Държавите членки могат да изключат от обхвата на настоящия регламент вещества в самостоятелен вид, в смес или в изделие, когато това е необходимо за интересите на отбраната.“.

Член 2

Изменение на Регламент (ЕО) № 1272/2008

В член 1 от Регламент (ЕО) № 1272/2008 параграф 4 се заменя със следното:

„4. Държавите членки могат да изключат от обхвата на настоящия регламент вещества и смеси, както и изделия, посочени в раздел 2.1 от приложение I, когато това е необходимо за интересите на отбраната.“.

Член 3

Изменение на Регламент (ЕС) № 528/2012

В член 2 от Регламент (ЕС) № 528/2012 параграф 8 се заменя със следното:

„8. Държавите членки могат да изключат от обхвата на настоящия регламент биоциди, в самостоятелен вид или в третирано изделие, когато това е необходимо за интересите на отбраната.“.

Член 4

Изменения на Регламент (ЕС) 2019/1021

Регламент (ЕС) 2019/1021 се изменя, както следва:

1) В член 2 се добавя следната точка:

„14) „отбранителна готовност“ означава състоянието на подготвеност на дадена държава членка или няколко държави членки да реагират на криза съгласно определението в член 1, точка 10 от Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (*), която се отнася до отбраната.

(*) Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).“;

2) В член 3 се вмъква следният параграф:

„4а. При събирането, оценяването и подаването на информация, свързана със социално-икономическите съображения съгласно приложение Е към Конвенцията, за целите на оценката на управлението на риска, посочена в член 8, параграфи 7 и 8 от Конвенцията, Комисията и държавите членки надлежно вземат предвид отбранителната готовност и особеностите на сектора на отбраната, включително въздействието върху веригите на доставки на производството в областта на отбраната.“;

3) В член 13, параграф 1 се добавя следната алинея:

„Когато е необходимо, държавите членки могат да правят изключения от настоящия член на основания, свързани със защитата на интереси на Съюза или на национални интереси в областта на отбраната, с цел защита на чувствителна информация, при условие че тези изключения не подкопават спазването от страна на Съюза или държавите членки, когато е приложимо, на задълженията им за докладване съгласно Конвенцията.“.

Член 5

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/697

Регламент (ЕС) 2021/697 се изменя, както следва:

1) Член 2 се изменя, както следва:

а) вмъква се следната точка:

„6а) „трансгранични МСП“ означава МСП, които са установени в държави членки или асоциирани държави, различни от тези, в които са установени получателите, които не са МСП, и които участват в дейността като получатели, подизпълнители или други правни субекти във веригата на доставки;“;

б) точка 17 се заменя със следното:

„17) „поръчка за продукти в предпазарен стадий“ означава поръчка за научноизследователски и развойни услуги, при която има разпределяне на рисковете и ползите съобразно пазарните условия, когато има ясно разделяне на предоставяните научноизследователски и развойни услуги от разработването на крайни продукти в търговски количества;“;

в) вмъква се следната точка:

„18а) „предложения ex aequo“ означава две или повече предложения, които са получили една и съща оценка след покана за представяне на предложения;“

2) В член 4 се добавя следният параграф:

„6. Бюджетните задължения, които са свързани с Фонда и обхващат дейности, надхвърлящи една финансова година, може да се разпределят за няколко години под формата на годишни траншове.“

3) Член 6 се заменя със следното:

„*Член 6*

Подкрепа за революционни технологии за нуждите на отбраната и за действия в областта на научноизследователската и развойната дейност, извършвани от МСП

1. Фондът подкрепя действия, благоприятстващи разработването на революционни технологии за нуждите на отбраната и за действия в областта и научноизследователската и развойната дейност, извършвани от МСП, в областите на намеса, определени в посочените в член 24 работни програми.

2. В работните програми се определят най-подходящите форми на финансиране, критерии и процедури за подбор и за отпускане на финансиране, както и на прилагане на революционни технологии за нуждите на отбраната и за действия в областта на научноизследователската и развойната дейност, извършвани от МСП.“

4) В член 8 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член, в обосновани случаи конкретни действия могат да бъдат изпълнявани при непряко управление от органите, посочени в член 62, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета (*), при условията, определени в работната програма.

(*) Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).“;

5) В член 9, параграф 6 трета алинея се заменя със следното:

„Разходите, свързани с такива дейности, не са допустими за подкрепа от Фонда. Ако обаче получателите и подизпълнителите, участващи в действието, си сътрудничат с правни субекти, установени в Украйна, контролирани от Украйна или контролирани от украински субект, единствено с цел да използват тяхната инфраструктура, съоръжения, активи и ресурси за дейности по изпитване, посочени в член 10, параграф 3, буква е), свързаните с това разходи са допустими за подкрепа от Фонда, при условие че тези разходи са от полза за финансираното действие и са необходими за укрепване на конкурентоспособността, ефикасността и капацитета за иновации на ЕОТИБ в целия Съюз, както е предвидено в член 3.“

6) В член 11, параграф 1 втората алинея се заменя със следното:

„При определени надлежно обосновани и извънредни обстоятелства финансирането от Съюза може да се предостави и без покана за представяне на предложения в съответствие с член 198 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, включително в случаите, предвидени в първа алинея, буква д) от посочения член.“

7) Член 12 се заменя със следното:

„Член 12

Критерии за отпускане на финансиране

1. В съответствие с член 203 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 всяко предложение се оценява въз основа на следните критерии:

а) принос за върхови постижения в областта на отбраната, по-специално като се покажат значителните предимства на очакваните резултати от предложеното действие пред съществуващите отбранителни продукти или технологии;

б) качество и ефикасност на изпълнението на действието.

2. В допълнение към критериите, посочени в параграф 1, всяко предложение се оценява въз основа на един или повече от следните критерии, посочени в работната програма, поотделно за всяка покана:

а) принос за иновациите или потенциал за революционен пробив в областта на европейската отбранителна промишленост, по-специално като се покаже, че предложеното действие включва особено значими или новаторски концепции и подходи, които преди това не са били прилагани в сектора на отбраната;

б) принос за конкурентоспособността на ЕОТИБ чрез създаване на нови пазарни възможности в целия Съюз и извън него, както и ускоряване на растежа на дружествата в целия Съюз;

в) принос за намаляване на зависимостта от източници извън Съюза и за укрепване на сигурността на доставките в областта на отбранителните продукти в целия Съюз;

г) принос за трансграничното сътрудничество между правни субекти, установени в държави членки или асоциирани държави, по-специално с МСП и дружества със средна пазарна капитализация, които внасят значителна добавена стойност към действието, като получатели, като подизпълнители, участващи в действието, или като други правни субекти във веригата на доставки;

д) принос за повишаване на ефикасността през целия жизнен цикъл на отбранителните продукти и технологии, включително ефективността на разходите и потенциала за полезни взаимодействия в процесите на възлагане, поддръжка и снемане от употреба;

е) принос за по-нататъшната интеграция на европейската отбранителна промишленост в целия Съюз, по-специално по отношение на съвместното използване, собствеността или поддръжката на крайния продукт или технология;

ж) принос за посрещане на нуждите на държавите членки и асоциираните държави, които са изложени в най-голяма степен на риска от материализиране на конвенционални военни заплахи.

3. В работната програма се определят подробности относно процедурите за подбор и прилагането на критериите за отпускане на финансиране, изброени в параграф 2, включително евентуална преценка на критериите, праговете за оценка и, когато е приложимо, правилата за разглеждане на предложенията ex aequo, като се вземат предвид целите на поканата за представяне на предложения.“

8) Член 13 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член подкрепата от Фонда не надвишава 20 % от допустимите разходи за дейностите, посочени в член 10, параграф 3, буква д), без да се засягат по-високите проценти на финансиране, които може да се прилагат в съответствие с параграф 3 от настоящия член.“;

б) в параграф 3 букви а) и б) се заменят със следното:

„а) за действие, развивано в контекста на проект в рамките на ПСС, както е установено съгласно Решение (ОВППС) 2017/2315 на Съвета (*), или в контекста на Структура за европейска програма за въоръжаване (СЕПВ), както е установена с Регламент (ЕС) 2025/2643 на Европейския парламент и на Съвета (**), може да се прилага процент на финансиране, увеличен с допълнителни 10 процентни пункта;

б) за дадена дейност може да се прилага финансиране с увеличен процент съгласно настоящата буква, когато най-малко 10 % от общия размер на допустимите разходи за дейността са разпределени за МСП, установени в държави членки или асоциирани държави, и които участват в дейността като получатели, подизпълнители или като други правни субекти по веригата на доставки.

Процентът на финансиране може да бъде увеличен с процентни пунктове, равни на процента от общия размер на допустимите разходи по дейността, разпределени за МСП, установени в държави членки или в асоциирани държави, в които са установени получателите, които не са МСП или дружества със средна пазарна капитализация, и които участват в дейността като получатели, подизпълнители или като други правни субекти по веригата на доставки, с до максимум 10 допълнителни процентни пункта.

Процентът на финансиране може да бъде увеличен с процентни пунктове, равни на два пъти процента от общия размер на допустимите разходи по дейността, разпределени за трансгранични МСП.

(*) Решение (ОВППС) 2017/2315 на Съвета от 11 декември 2017 г. за установяване на постоянно структурирано сътрудничество (ПСС) и определяне на списъка на участващите държави членки (ОВ L 331, 14.12.2017 г., стр. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj).

(**) Регламент (ЕС) 2025/2643 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2025 г. за създаване на Програма за европейската отбранителна промишленост и на рамка от мерки за гарантиране на своевременната наличност и доставки на отбранителни продукти („Регламент за ПЕОП“) (ОВ L, 2025/2643, 29.12.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj).“

9) В член 14 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Независимо от член 201 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, се проверява само финансовият капацитет на координатора.“

10) В член 17, параграф 2 буква б) се заменя със следното:

„б) могат да допускат в конкретни случаи сключването на няколко договора в рамките на една процедура (възлагане на няколко доставчици);“.

11) Член 22 се заличава.

12) Член 23 се изменя, както следва:

а) параграфи 3 и 4 се заменят със следното:

„3. Настоящият регламент не засяга свободата на преценка на държавите членки по отношение на политиката им относно трансфера и износа на продукти, свързани с отбраната. По отношение на трансферите държавите членки се стремят да използват всички инструменти, с които разполагат, като например генералните лицензи за трансфер, посочени в член 5 от Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (*), и да избягват непропорционални административни изисквания, за да се гарантира безпроблемното изпълнение на действията.

4. По отношение на резултатите, създадени от получателите чрез действия в областта на развойната дейност, подкрепени от Фонда, и без да се засяга параграф 3 от настоящия член, Комисията се уведомява предварително за всяко прехвърляне на собственост към неасоциирана трета държава или към субект от неасоциирана трета държава, което се извършва в срок от три години от окончателното плащане за действието. Ако подобно прехвърляне на собственост противоречи на интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната или на целите, посочени в член 3, средствата от подкрепата, предоставена от Фонда, се възстановяват.

(*) Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за опростяване на реда и условията за трансфер на продукти, свързани с отбраната, вътре в Общността (ОВ L 146, 10.6.2009 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).“;

б) добавя се следният параграф:

„6. За целите на оценяването на резултатите от развойните действия и на потенциалното им използване за планиране и развитие на способностите в областта на отбраната, националните органи, съфинансиращи дадено действие, и получателите, генериращи резултатите, започват преговори с оглед на това получателите да предоставят права на достъп до тези резултати на националните органи при справедливи и разумни условия, които се договарят с получателите, генериращи резултатите. Правата на достъп не водят до прехвърляне на собствеността върху ПИС или до съдържащо се в тях ноу-хау и се ограничават до използване с нетърговска и неконкурентна цел. Тези права на достъп не включват предходни права върху интелектуална собственост, освен когато това е строго необходимо с цел разбиране на резултатите от действието, и за тях се изисква предварителното съгласие на притежателите на тези предходни права върху интелектуална собственост.

Редът и условията за упражняване на тези права на достъп се определят в договорните отношения между получателите и националните органи, съфинансиращи действието.“

13) В член 24 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Фондът се изпълнява чрез годишни или многогодишни работни програми съгласно член 110, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509. В работните програми се определя, когато е приложимо, общата сума, запазена за операции за смесено финансиране.“.

Член 6

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 9, параграф 6, трета алинея от Регламент (ЕС) 2021/697, изменен с настоящия регламент, се прилага от 1 януари 2025 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 21 октомври 2026 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
R. METSOLA	T. DOOLEY